

Självständigt arbete på grundnivå

Independent degree project – first cycle

Sociologi, Inriktning risk och kris 15 Hp

Sociology, Sociology of Risk and Crisis 15 Credits

Volontärturism

Kolonialism i en nyliberal värld

Alexandra Edvinsson

Malin Moen

Mittuniversitetet

MID SWEDEN UNIVERSITY

Campus Härnösand Universitetsbacken 1, SE-871 88. Campus Sundsvall Holmgatan 10, SE-851 70 Sundsvall.

Campus Östersund Kunskapens väg 8, SE-831 25 Östersund.

Phone: +46 (0)771 97 50 00, Fax: +46 (0)771 97 50 01.

MITTUNIVERSITETET

Institutionen för Samhällsvetenskap

Examinator: Anna Olofsson, Anna.Olofsson@miun.se

Handledare: Jonny Bergman, Jonny.Bergman@miun.se

Författare:

Alexandra Edvinsson, aled1201@student.miun.se

Malin Moen, mamo1207@student.miun.se

Utbildningsprogram: Risk- och krishanteringsprogrammet, 180 hp

Huvudområde: Sociologi

Termin 6, 2015

Tack!

Vi vill rikta ett stort tack till World Childhood Foundation, särskilt till Joel Borgström, för hjälp och stöd med vår uppsatsidé. Vi vill även tacka vår handledare Jonny Bergman för konstruktiv feedback under vår uppsatstid.

Abstrakt

Syftet med den här studien är att skapa en förståelse för hur volontärturismens negativa konsekvenser kan motarbetas, genom att skapa en förståelse för fenomenet. Studien har volontärturism relaterat till barnhem som utgångspunkt. Vi har undersökt hur svenska kvinnor i åldrarna 18-25 ser på konstruktionen av volontärturism på barnhem och hur arvet från kolonialismen tar form i vår globala nyliberala värld. Det empiriska materialet har samlats in genom fokusgruppsintervjuer med diskussionsfrågor utifrån ett bildspel. Materialet har analyserats genom en kritisk diskursanalys för att identifiera vilka diskurser som påverkade konstruktionen av vårt forskningsområde. Resultaten stärker mycket av den tidigare forskning som visar att volontärturism som fenomen kan förstås som en effekt av globaliseringen och nyliberalismen, med en fortsatt kolonialism som följd. Medias bidragande roll i upprätthållandet av ett "vi" och "dem" bekräftades i resultaten. Studien visar även hur nyliberalismen bidragit till en individualisering där det koloniala arvet fått en ny betydelse i form av ett "jag" och "dem". "Jaget" var centralt både i hur ansvaret flyttats till individen för att hjälpa de mindre privilegierade, samt i konkurrensen om det finaste Cv:t, där insatser för utsatta barn var högt klassat.

Nyckelord: Volontärturism, barnhemsindustri, nyliberalism, gap year, postkolonialism

Innehållsförteckning

Inledning	1
Syfte och frågeställningar	2
Bakgrund	2
Volontärturismens marknadsföring	3
Barnhemmens risker	3
Barnhemsindustri i Kambodja	4
Tidigare forskning	5
Volontären och det utsatta barnet	5
Volontärturism i en global nyliberal värld	7
Gap Year	8
Teori	10
Postkolonial teori – ”Vi” och ”dem”	10
Västerländsk feminism	11
Teoriram	12
Metod	12
Datainsamling	12
Urval	14
Genomförande	14
Etik	15
Transkribering	16
Presentation av data	16
Analysmetod	16
Kritisk diskursanalys	17
Faircloughs tredimensionella modell	17
Resultat och analys	19
Det utsatta barnet	19
Marknadsföring via kändisar	21
Barnhem	22
Barnhemsbarnen	22
Volontären på barnhemmet	23
Barnhemmens risker	24
Utbildning	25
Misstro till organisationer	27
Motståndskampanjer	28

Barnhemsindustri	29
Sammanfattande analys	31
Diskussion	33
Vidare forskning	34
Referenser	35
Bilaga	39
Intervjuguide.....	39

Inledning

Fenomenet volontärturism, en möjlighet att förena nytta med nöje under semestern är en trend som växt fram och ökat explosionsartat (Guttentag, 2009, s. 538; Wearing 2001, s. 1). Denna studie kommer att handla om volontärturism relaterat till barnhem, där vi belyser fenomenets negativa konsekvenser. Studiens avsikt är att kartlägga hur det koloniala arvet i form av ett "vi" och "dem" påverkar fenomenet volontärturism.

Det främsta valet för majoriteten volontärturister är att engagera sig i insatser kopplat till barn och ungdomar på barnhem (Jonsson 2012, s. 202). Detta har skapat en form av barnhemsturism (Guiney 2012, s. 9), där allt fler vill besöka, arbeta och bidra med finansiellt stöd. Resultatet av denna stora efterfrågan har skapat en form av vinstdrivande barnhemsindustri (orphanages.no). Ett exempel på denna problematik har vi i Kambodja där antalet barnhem ökade med 75 procent mellan 2005 och 2010 (Unicef 2011, s. 8), samtidigt som antalet föräldralösa barn i landet sjunkit (World Bulletin). Volontärer har en betydande roll för finansieringen av dessa barnhem (Unicef 2011, s. 25). Trots en stor vilja att bidra och hjälpa de mindre privilegierade skiljer sig ofta uppfattningen om barnets bästa beroende på om det handlar om västerländska barn eller barn i tredje världen (De Geer & Holmberg 2013). Barnhemsplacering anses av de flesta som ett sista alternativ för utsatta barn. Trots detta är just barnhem det främsta valet att donera tid eller pengar till hos många västerlänningar (Unicef 2011). Bilden av barnet i tredje världen har blivit en symbol för modern västerländsk humanitet (Mostafanezhad 2013, s. 332). Kommersiella volontärresebyråer har vuxit fram för att möta volontärturismens ökande efterfrågan (Kaliber 2013) och utnyttjar bildens symboliska kraft för att locka kunder (Jonsson 2012, s. 200). Även ideella organisationer använder sig av dessa bilder för att väcka empati och engagemang, där kändisar ofta används i marknadsföringen. Volontärturismen har kommit att upprätthålla kvarlevor från kolonialismen, där ett "vi" i form av den västerländska hjälparen åker iväg till andra sidan jordklotet för att hjälpa "dem" i nöd. (Mostafanezhad 2013, s. 333). Mycket forskning har tagit en negativ ansats och visar volontärturismens risker (McGehee 2014). Flertalet organisationer som till exempel Friends international, Better Care Network och Think childsafe har startat motståndskampanjer för att upplysa om de negativa effekterna av barnhemsturismens framväxt.

Syfte och frågeställningar

Syftet med vår studie är att skapa en förståelse för hur volontärturismens negativa konsekvenser kan motarbetas. Detta vill vi åstadkomma genom att skapa en förståelse för volontärturism som fenomen. Studien kommer att fokusera specifikt på volontärturism relaterat till barnhem. Genom att undersöka hur förståelsen av volontärturism på barnhem skapas i den grupp som insatsen främst marknadsförs mot avser vi generera en kunskap om fenomenet.

Frågeställningarna nedan har framarbetats för att underlätta att svara på studiens syfte

- Hur framställs barnet i relation till volontären?
- Hur framställs risker och möjligheter i relation till volontärturism på barnhem?
- Hur speglas synen av volontärturism på barnhem av medias framställning av fenomenet?

Bakgrund

Den allmänna definitionen av "volontärturism" gäller de turister som av olika skäl semesterar på ett organiserat sätt. Där semestern involverar volontärarbete i form av att hjälpa eller mildra den materiella fattigdomen för vissa grupper i samhället (Wearing 2001, s.1).

Bakgrunden till vårt problemområde kommer att beskrivas utifrån tre områden. Den första delen presenterar hur och till vem volontärturismen marknadsförs. I den andra delen presenteras vilka risker volontärturismen kan innebära för barnhemsbarnen. Slutligen används Kambodja som exempel för att beskriva hur det ökade intresset för volontärturism kan resultera i en barnhemsindustri. Kambodja är inte det enda drabbade landet, men ett land där problemet har uppmärksamats, vilket gjorde det lätt att hitta information.

Volontärturismens marknadsföring

Studenter representerar en stor del av volontärturismen (Better Care Network 2014, s. 5) och majoriteten av dessa är kvinnor (Jonsson 2012, s. 202). Gap year, som kan liknas vid ett sabbatsår, är något som unga människor tar efter gymnasiet och innan de exempelvis vidareutbildar sig för att skaffa sig/få mer erfarenhet. Vad de gör med sin tid är olika men det är inte helt ovanligt att arbeta, back-packa eller volontärarbeta. Genom att ta ett gap year kan unga människor få mer livserfarenhet som förbereder för kommande studier och- eller arbete (Simpson, 2004, s 681). Många volontärresebyråer och reseföretag inom gap year industrin riktar sig till just unga människor. Fokus för industrins marknadsföring ligger på viljan att "göra gott" genom volontärarbete i tredje världen och arbete med barn är det som marknadsförs tydligast (Jonsson 2012, s. 202; Simpson, 2004, s 682). Volontärarbete klassas ofta inom studiesammanhang som någonting värdefullt för den framtida karriären, där arbete med barn ofta är förstahandsvalet hos unga (Better Care Network 2014, s. 5; Jonsson 2012, s. 202-203). Motiven till att förespråka volontärarbete på barnhem kan förklaras som både en önskan att hjälpa utsatta barn och en strävan efter personlig vinning (Better Care Network 2014, s. 7). Många barnhem startas och drivs av privata internationella organisationer. Dessa finansieras genom att söka sponsoravtal, rekrytera volontärer och erbjuda individer att göra skillnad i ett barns liv genom att ge finansiellt stöd till verksamheten (Better Care Network 2014, s. 6). Uppmaningar att besöka barnhem under semestern sker även från barnhemmens sida där barnen får arbeta för barnhemmens överlevnad. Bilder på barnen används i marknadsföringen och dessa reklamkampanjer används bland annat på tuk-tuks och flygblad, som barnen delar ut till turister fram till sent på kvällarna. Barnen går även ofta runt på barer för att be om pengar och de tränas inför dansuppvisningar för att locka besökare och donationer (Unicef 2011, ss. 26-27). Även media har en stor roll i hur volontärarbete på barnhem målas upp. Media bidrar ofta till att skapa och upprätthålla en stereotyp bild av fattigdom och den västerländska hjälten (Better Care Network 2014, s. 6).

Barnhemmens risker

Trots donatorers och volontärers goda intentioner kan deras handlingar få oönskade effekter. De saknar ofta kunskap om de risker barnhemsplacering kan innebära och har ofta inte kännedom om andra samhällsbaserade vårdalternativ. Barn som lever på institutioner riskerar i högre grad att bland annat drabbas av personlighetsstörningar, förseningar i växt och tal samt svårigheter att återvända och anpassa sig till samhället senare i livet (Unicef 2011, s. 8). Det finns även en ökad risk att barnen utsätts för både fysiska och sexuella övergrepp (Csáky 2009, s.7). Barnhemsturismen, med många

besök av turister och volontärer som kommer och stannar korta stunder, kan leda till en ökad risk för anknytningsproblem hos barnen. Många saknar även erfarenhet av att arbeta med barn, och ofta görs ingen bakgrundskontroll för att hindra olämpliga individer från att få tillgång till barnen (Unicef 2011, s.8). Barnhemmen har oftast otillräckligt med personal och välkomnar volontärer för att tillhandahålla barnen kärlek, om så bara för en kort stund. Detta är oftast besökarnas huvudsakliga uppgift och många känner sig manade att hjälpa de utsatta barnen (Unicef ss. 29-30). Många barnhem startas som en affärsverksamhet där turisternas och volontärernas sympatier blir ett sätt att tjäna pengar. För att skapa en större empati och därmed mer finansiellt stöd hålls ofta både barnen och institutionerna i dåligt skick. Denna typ av barnhem som drivs enbart utifrån ett vinstintresse behandlar ofta barnen som en handelsvara. Barnen köps ofta från utsatta familjer, som handlar i tron om att ge barnen en bättre framtid. Barnhemsplaceringen gör dem utsatta för fler typer av människohandel där situationen gör dem lättillgängliga för bland annat pedofiler (Better Care Network s. 7).

Barnhemsindustri i Kambodja

Av de åtta miljoner barnhemsplacerade barn världen över uppskattas 80 procent ha minst en förälder i livet (thinkchildsafe.org). Den stora ökningen av antal barnhem i Kambodja med 75 procent under en femårsperiod (2005-2010) uppskattas ha resulterat i 11 945 barn fördelat på 269 olika barnhem (Unicef 2011, s. 8) där tre fjärdedelar av barnen inte är föräldralösa (orphanages.no). Den här informationen är många av barnhemmens grundare, personal och volontärer ovetande om. I de fall där det finns en medvetenhet har de ändå ofta uppfattningen, att alternativet ger barnen bättre förutsättningar än vad föräldrarna kan ge (Better Care Network s. 7). Den stora ökning av antal barnhem överensstämmer inte med landets policy, som är att se barnhemsplacering som ett sista alternativ. Den Kambodjanska myndigheten förespråkar istället familjebaserad vård. Landet har en lång tradition av att ta hand om föräldralösa eller utsatta barn inom släkten, men känner sig maktlösa i den nya barnhemstrenden, där antalet barnhem ständigt ökar (Unicef 2011, ss. 8-9,12). Nästan 100 procent av barnhemmen finansieras av internationella privatpersoner där volontärer är inräknade. Många turister och volontärer fortsätter att ge finansiellt stöd även efter sina besök (Unicef 2011, s. 25). Utbildning är det främsta skälet till att föräldrar placerar sina barn på barnhem i Kambodja. Enligt en undersökning av Unicef (2011, s. 9) anser 91,9 procent av de tillfrågade föräldrarna att barnen bör lämnas till barnhem om stöd till utbildning saknas inom familjen. Detta strider mot FN's konvention om barnens rättigheter, där ett barn aldrig ska behövas ställas inför

alternativen utbildning eller familj (un.org). Undersökningen studerade även turisternas uppfattning gällande barnhemsbarnens familjeförhållande. Resultatet bekräftade ett glapp mellan turisternas uppfattning och den verkliga situationen, där nästan hälften trodde att barnen saknade föräldrar och endast två procent trodde att utbildning var den främsta anledningen till barnhemsplacering (Unicef s. 32). Trots detta visar undersökningar att majoriteten av besökare anser att familjebaserad vård är det bästa alternativet för utsatta barn. I samma undersökning svarade 91 procent att de kunde tänka sig att donera pengar till barnhem eller att de redan hade gjort det. Den bristfälliga uppfattningen hos turister bidrar till en fortsatt finansiering av barnhemsturismen (Unicef ss. 31-32).

Tidigare forskning

Mycket forskning inom volontärturism utgår från ett postkolonialt perspektiv, som ställs i relation till kombinationen av nyliberalism och globalisering (Holmberg 2014; Lyons, Hanley, Wearing & Neil, 2011). Nyliberalismen kännetecknas av en fri marknad där en liberalisering av den ekonomiska politiken förespråkas. Detta innebär mer privatiseringar, skattesänkningar och avregleringar (Fairclough 2010, s. 11). Valfärdssektorn är ett område där det skett stora förändringar som en effekt av nyliberala ideologier, med mer privata aktörer som marknadsför sina tjänster som varor (Fairclough 2010, s. 172). Globalisering kan i stora drag beskrivas som en rad processer som innefattar förändring inom många områden, där transformationerna antagit en global karaktär. Som ett resultat av dessa transformationer har traditionella nationsgränser suddats ut, kulturer integrerats och gett upphov till föreställning om "en värld" (Paolini 1999, ss. 58).

Volontären och det utsatta barnet

Många tidigare studier gör kopplingar till postkolonialism för att beskriva hur volontärturismen speglar stereotypa uppfattningar av ett "vi" och "dem" (Holmberg 2014; Jonsson 2012; Mostafanezhad 2013; Simpson 2004; Raymond & Hall 2008, m. fl). Holmberg (2014, s. 34) beskriver hur skildringar av barnhemsbarn domineras av en uppfattning om ett vackert, tacksamt och lyckligt barn. Även om majoriteten av berättelserna skildrar denna positiva bild handlar konstruktionen fortfarande om ett barn som är annorlunda jämfört de västerländska egna barnen. Den stereotypa bilden har blivit tillräckligt välkänd för att kunna användas av volontärresebyråer i marknadsföringssyfte (Jonsson 2012, s. 200). Mostafanezhad (2013, s. 332) beskriver bilden av tredje

världens barn beskrivs som en symbol för modern humanism, som bygger på en hegemonisk geografi där Afrika sedan länge symboliserat "den andre" i förhållande till västvärlden. Konstruktionen av ett "dem" som utgår från tillskrivna olikheter kan enligt Holmberg (2014, s. 34) även bidra till en annan uppfattning gällande vad som är i barnets bästa intresse. Holmberg (2014, s. 36) konstaterar att generellt sett i skildringar av barnhemsbarn och den omtänksamma hjälparen är barnhemsplacering det enda alternativet för utsatta barn och därmed den bästa lösningen. Även om det finns en viss medvetenhet om att alla barnen inte saknar familj eller släkt som kan ta hand om barnen saknas reflektioner över andra tänkbara alternativ än barnhemsplacering. Den generella uppfattningen är att när ett barn väl blivit placerad på barnhem är barnet lyckligt igen och får alla basala behov uppfyllda.

Kändisar kan ha en inverkan på konstruktionen av en stereotyp uppfattning (Mostafanezhad 2014, s. 117; Guiney & Mostafanezhad 2014, s. 19), där den symboliska kraften i bilder på barn tillsammans med sina beskyddare som gör att bilder på kändisar tillsammans med sina adopterade barn populära i mediasammanhang (Mostafanezhad 2013, s. 333). Mostafanezhad (2013, s. 333) beskriver den här typen av bilder som en kolonial ikonografi och gör kopplingar mellan dessa bilder och det ökande intresset för volontärturism bland unga kvinnor. Ett exempel på detta är den internationella uppmärksamhet Angelina Jolie fick när hon adopterade Sonen Maddox från Kambodja, vilket Guiney och Mostafanezhad (2014, s. 19) hävdar förstärkte en bild av ett lidande barn i behov av hjälp från den västerländska kvinnan. Kändisar förekommer ofta i hjälporganisationers marknadsföringskampanjer, Mostafanezhad (2014, s. 117) beskriver hur den här typen av marknadsföring kan bidra till att globala problem uppmärksammas, men även bidrar till att framställa problemen utifrån en konstruktion av nord och syd som motsatspar, där syd representerar fattigdom och våld. Marknadsföringen kan även relateras till volontärturismens framväxt utifrån konstruktionen av den hjälpende västerlänningen och fattigdom som en turistattraktion (Mostafanezhad 2014, s. 117).

Raymond och Hall (2008, s. 541) beskriver att volontärturism kan vara en bra möjlighet till en ökad tvärkulturell förståelse under rätt förhållanden. Att enbart åka iväg på en volontärturismresa garanterar inte att detta uppstår, utan kan även leda till att förstärka stereotypa uppfattningar om ett "vi" och "dem". För att skapa förutsättningar för en tvärkulturell förståelse beskriver Raymond och Hall (2008, s. 541) tre viktiga punkter som arrangörer bör arbeta utifrån. De bör för det första utveckla program som har ett verkligt värde för det mottagande samhället, för det andra bör insatsen ses som ett lärande snarare än en upplevelse och den tredje punkten belyser vikten av att interageras med andra kulturer under insatsen. Lyons, Hanley, Wearing och Neil (2012, s. 373)

hävdar att det inte finns empiriskt stöd för att bevisa en koppling mellan volontärturism och ett globalt medborgarskap. Expansionen av volontärturismen har bidragit till ökade risker för bland annat exploatering av mottagsländer med en fortsatt kolonialism (McGehee 2014, s. 848). Lyons, Hanley, Wearing och Neil (2012, s. 374) hävdar att fler undersökningar behövs, där fokus ligger på mottagarna av volontärturismen, så att deras röster får bli hörda. Genom att låta dem föra sin egen talan istället för att representeras av till exempel hjälporganisationer kan ytterligare marginalisering undvikas.

Volontärturism i en global nyliberal värld

Holmberg (2014, s. 4) hävdar att globaliseringen och spridningen av en nyliberal ekonomi är en förutsättning för framväxten av en vinstdrivande volontärturism. Vidare beskriver Holmberg (2014, s. 33-34) hur problem tenderar att beskrivas mer på individnivå istället för som strukturella problem. Detta beskrivs som en förutsättning för att skildringarna av de individuella mötena mellan hjälparen och de utsatta barnen ska upplevas så kraftfulla genom en avpolitisering av det verkliga problemet. Jonsson (2012, ss. 201-202) beskriver kommersiella volontärresebyråers framväxt som ett alternativ till ideella volontärprogram, som möjliggjorts som en effekt av nyliberalismen. Majoriteten av volontärresenärerna är uppväxta med den nyliberala fria marknaden, där de kan välja utifrån vad som passar dem bäst och vad de är villiga att betala. Ideella volontärprogram uppfattas ofta kräva mer engagemang och kunskap, medan volontärresebyråer kan erbjuda liknande upplevelser utan krav på tidigare meriter eller erfarenheter (Jonsson 2012, ss. 205). Jonsson (2012, s. 208) kritiserar att enbart analysera utifrån ett postkolonialt perspektiv, då detta enbart förklarar och bekräftar bilden och uppkomsten av den internationella hjälparen och hjälpmottagare, men inte tar hänsyn till andra fenomen i samhället som gör det möjligt att agera på olika sätt utifrån denna bild.

Mostafanezhad (2013, ss. 332,334) beskriver volontärturismen som en av effekterna av en ökning av en geografisk medkänsla med tydliga spår av både kolonialism och ojäm utveckling. Detta beskrivs som en effekt av att nyliberalismen där moralen möter marknaden. Mostafanezhad (2013, s. 333) diskuterar hur nyliberalismen negativa effekter skulle kunna bekämpas från insidan. Kändisar skulle till exempel kunna använda sin genomslagskraft på ett annat sätt genom att uppmärksamma misslyckanden och konsekvenser. Genom att fokusera mer på den skada västerlänningar kan göra genom sina handlingar istället för enbart uppmärksamma och uppmuntra hävdar Mostafanezhad (2013, s. 333) att lösningen på problematiken kan handla om politik snarare än sentimentalitet.

I en studie av Smith & Fornt (2013, ss. 959) undersöktes ansvarstagandet hos brittiska volontärresebyråer genom att studera marknadsföringen på organisationernas hemsidor. Resultaten visade att resebyråerna ofta använde sig av greenwashing, (logotyper som är utformade för att likna kända kvalitetsmärkningar). Det framkom även ett lågt resultat gällande att prioritera det mottagande samhället och vilka uppdrag som är lämpliga (Smith & Fornt 2013, s. 950). Generellt sett marknadsfördes uppdrag utifrån en uppfattning om volontärernas önskemål framför de verkliga behoven. Det togs heller inte tillräckligt ansvar gällande lämplig rekrytering för att undvika opassande individer för arbete med barn (Smith & Fornt 2013, s. 952).

Gap Year

Det finns olika uppfattningar huruvida volontärerna motiveras av altruism, en egen vinning eller kombinationen dem emellan (Wearing & McGehee 2013, s. 123) Tidigare har gap year enligt Simpson (2005, s. 447) setts som en paus bland ungdomar från utbildning och arbetslivet, men genom den nyliberala marknaden har det under de senaste tio åren skett en förändring på synen av gap year. Globaliseringen har öppnat upp för en marknad, där gap year företag kan sälja produkter som "personlig utveckling" och "vidga dina vyer" till ungdomar. Det är produkter som anses öka både individens utveckling och tillgången till det sociala rummet för att därmed bli mer attraktiv och konkurrenskraftig på arbetsmarknaden (Simpson, 2005, s. 466).

Simpson (2005, s. 447) beskriver hur den ökande utvecklingen och förändringen av synen på gap year i Storbritannien har uppmärksamats av både staten, skolväsendet, arbetsgivare såväl som turistnäringen och har kommit att införlivas allt mer i den formella utbildningen och anställningsstrukturer. Utvecklingen enligt Simpson (2005, s.466) har medfört ett större krav på professionalism av gap year industrin där retoriken växt alltmer kring vad ett gap year kan och bör vara. Som en effekt av detta har reseupplevelser till tredje världen kommit att bli en viktig faktor av definitionen av ett "bra" gap year, där mångfalden reseupplevelser marknadsförs i form av ett säkert men riskfyllt äventyr (Simpson 2005, s. 466). Samtidigt kritiserar Simpson (2005, s. 466) att industrin i sin marknadsföring av personlig utveckling och möjligheter till global kunskap inte tar hänsyn till eller reflekterar över det faktum att de reproducerar kolonisering i processen. Lyons, Hanley, Wearing och Neil (2012, s. 374) kritiserar också att gap year industrin för att upprätthålla uppfattningar av ett "vi" och "dem" genom att inte ta hänsyn till den maktposition detta leder till för västvärlden. Simpson

(2004, s. 682) skriver att fokus för gap year industrins marknadsföring ligger på viljan att "göra gott" genom volontärarbete i tredje världen. Bilden som målas upp av tredje världen är en bild som är ytterst viktig för gap year industrin, eftersom legitimiteten för deras produkter och program är rotad av en tredje värld, som är i behov av att unga européer, som har kompetens och rätten att möta detta behov. Simpson (2005, s. 464) menar att gap year industrin skapar en generation av utvecklingsexperter när de i sin marknadsföring av sina produkter beskriver hur den internationella volontären kan vara till hjälp, stöd och i allmänhet behövas. Volontärturismen positionerar resande ungdomar som experter genom att de kan åka iväg som lärare, snickare, sjukvårdare etcetera. En position och identitet, som ungdomarna inte har där hemma. Just att det inte finns några krav på förkunskaper har blivit ett stort försäljningsargument för gap year industrin, där de erbjuder produkter, som kan främja Cv:t och framtida anställning för ungdomarna (Simpson 2005, s. 465)

Framställningen av destinationsländerna, som gap year industrin erbjuder, bygger på en dualism och tillskrivningen av stereotypa egenskaper av "andra". Homogena beskrivningar av både människor och kulturer stödjer sig på framställningen av påverkbara och igenkännande bilder. Enligt Simpson (2004, s. 685) för gap year industrin en egen diskurs kring utveckling, där begreppet snarare riktar sig till att locka obehöriga men entusiastiska individer till volontärarbete. Unga människor uppmuntras att "det är bättre att göra något än ingenting alls" (Simpson, 2004, s. 685). Byråerna använder sig av ett språk där utveckling uppmuntras och där utveckling är något som bara är att "sätta igång med". "Sätta igång med det" attityden passar ihop med antagandet om att västerlisering ses som en del av utvecklingsprocessen. Människorna som lockas att "sätta igång med det" och som antas ha kompetens att göra det, är västerländska volontärturister (Simpson, 2004, s. 685). Utveckling som när det ses som något västerländskt är i sin natur sammankopplat med moderniseringsmodeller för utveckling och med en betoning på en universell "resa av utveckling" som har en utgångspunkt i både västerländska ekonomi och i västerländskt sociala och kulturella värdesystem. Västerländska volontärturister kan därmed ses som en "mall" för sättet att leva (Simpson, 2004, s. 685). Simpson (2004, ss. 466-467) kritiserar professionaliseringen av gap year industrin för att ha ett kortsynt synsätt och menar på att industrin förlitar sig på förlegade och ifrågasatta pedagogiska metoder, där de gör antagande om att utbildning och global kunskap endast kan erhållas i mötet och erfarenheter med andra kulturer (Simpson 2004, s467). Enligt Simpson måste industrin se längre än bara till marknaden och granska på vilket sätt deras produkter och program utförs.

Teori

Postkolonial teori – ”Vi” och ”dem”

Alla individer ägnar sig åt kategoriserar vare sig det är en medveten eller omedveten handling. Det handlar om att individen sorterar alla sina intryck av tillvaron i olika kategorier. Genom att undersöka likheter och olikheter mellan olika objekt och på vilket sätt de är kopplade till varandra kan en rums- och tidsmässig indelning av världen erhållas (Eriksson-Zetterquist & Styhre 2007, s. 31). Kategoriseringar av individer kan förekomma på diverse sätt där grupperingarna sker utifrån likheter eller olikheter. Det kan exempelvis handla om att individer delas in i kategorier utifrån hudfärg, kön, klass eller kulturer (Eriksson-Zetterquist & Styhre 2007, ss. 34-35). Genom att studera kategoriseringen av individer tydliggörs exempelvis processer som medverkar till att befästa människors identiteter (Eriksson-Zetterquist & Styhre 2007, ss. 32).

Postkolonialismen behandlar kategoriseringar som gjorts av individer som i relation till varandra ses som överlägsna kontra marginaliserade. Där begrepp som ”vi” och ”de andra” har uppstått och som avser att skapa skillnader mellan olika kategorier av individer utifrån deras egalitet och distinktioner (Eriksson-Zetterquist & Styhre 2007, ss. 76-77). Globaliseringens process kan beskrivas som både komplex och dubbelbottnad. Begrepp som ”etnicitet”, ”kultur” och ”identitet” har med globaliseringen förändrats och fått en ny betydelse, där en politisk innebörd allt oftare tillskrivs begreppen. Det har också medfört att synen på det globala ur ett historiskt perspektiv konstaterar att kolonialismen inte är något som tillhör det förgångna utan i stor utsträckning fortfarande präglar världen, inte bara ekonomiskt utan även på den kulturella arenan (Eriksson, Eriksson Baaz & Thörn 1999, s. 14).

I boken *Orientalism* analyserar Edward Said (2013) hur kunskapen om ”de andra” konstrueras i olika typer av västerländska texter om ”Orienten”. Said menar på att kolonialismens framställningar om ”Orientenen” fortfarande är aktuell än idag och att det till stor del är ett resultat av relationen mellan maktpolitik och massmedias påverkan (Said 2013, s. 96). I den postkoloniala debatten har ett av de viktigaste ämnen varit att bekämpa kolonialismens stereotyper (Eriksson, Eriksson Baaz & Thörn 1999, s. 24).

Västerländsk feminism

Mohanty (2003, s. 33) Beskriver hur en västerländsk feministisk diskurs bidrar till framställningen av kvinnor från tredje världen som en homogen grupp. Detta förklaras som en effekt av kolonialismen som påverkar hur diskursen tredje världen uppfattas och konstrueras. Genom att kategorisera utifrån skillnader, det som inte är västerländskt, tillskrivs därmed en egen identitet som västerländsk. Dessa typer av kategoriseringar med tydliga spår av kolonialism innefattar nästan alltid ett maktförhållande som resulterar i ett "förtryck av subjektets heterogenitet" (Mohanty 2003, s. 34). Trots att det är just dessa maktpositioner som många feministiska författare vill bekämpa går dessa att identifiera i feministiska texter om kvinnor i tredje världen. Effekten blir, oavsett texternas intentioner, en tydlig maktfördelning där västerländska kvinnor tilldelas en hegemonisk position (Mohanty 2003, ss. 35-36). Detta leder till att koloniala diskurser lever vidare där västvärlden kan fortsätta utöva makt mot tredje världen (Mohanty 2003, s. 56).

Resonemanget om maktutövning som en följd av kategoriseringar utifrån olikheter går enligt Mohanty (2003, s. 37) att applicera på alla diskurser. Mohanty (2003, s. 253) beskriver betydelsen av motsatspar där nord/syd och västerländskt/icke västerländskt används för att beskriva olikheter och skilja mellan välmående och marginaliserade samhällen. Tredje världen är enbart underutvecklad genom en jämförelse där västvärldens presenteras som referenspunkt. På samma sätt tillskriv västvärlden endast makt och överlägsenhet genom kontrasten mot tredje världen. Båda delarna behövs alltså för att möjliggöra definitionen av den andra (Mohanty 2003, s. 57). Den bild som ofta presenteras av kvinnan i tredje världen är att hon är undertryckt, obildad, sexuellt kuvad och fattig, vilket skapar en bild av västerländska kvinnan som motsatsen, en modern, bildad och fri kvinna med kontroll över sin kropp och som kan ta fria beslut (Mohanty 2003, s. 38). Genom denna framställning av kvinnor utifrån olikheter skapas även en uppfattning av tredje världens olikheter i stort och förstärker uppfattningen om västvärlden som mer utvecklad och i en hegemonisk position gentemot tredje världen (Mohanty 2003, ss. 55-56).

Mohanty (2003, s. 37) uppmanar till att studera bakgrunden av västerländsk makt i förhållande till tredje världen som bidragit till vilka idéer och kunskaper som publicerats och publiceras i texter gällande kvinnor i tredje världen. Genom globaliseringen har kulturformer blivit mer sammanflätade. Detta innebär att tredje världen inte längre bara blir betraktade av en västerländsk blick från avstånd utan kulturer lever mer blandat (Mohanty 2003, s. 262). Gränserna är inte längre lika fixerade och på samma sätt som globaliseringen bidragit till ett mer rörligt kapital uppmanar Mohanty (2003, s. 276) att låta tankarna vara rörliga. Mohanty (2003, s. 57) argumenterar för att det är dags att upphäva

synen på tredje världens kvinnor som oförmögna att representera sig själva, som upprätthålls av den västerländska makten över produktionen av kunskap och text.

Teoriram

Vi kommer att använda oss av begreppen "vi" och "dem" utifrån ett postkolonialt perspektiv för att undersöka hur konstruktionen av vårt forskningsområde kan relateras till det koloniala arvet. Utifrån Mohantys (2003, s. 56) beskrivning av maktutövning i den västerländska feministiska diskursen kommer vi göra jämförelser till maktutövning inom volontärturismen. Relationen mellan den västerländska feministen och kvinnan i tredje världen kommer att ställas i jämförelse med den västerländska volontären och det utsatta barnet i tredje världen. Vi finner Mohantys (2003, ss. 36) teorier relevanta att applicera på fenomenet volontärturism, då de förklarar hur kolonialismens arv bidrar till ett ofta omedvetet maktutövande trots motsatta intentioner. Vi kommer även att använda oss av forskning gällande medias roll i upprätthållandet av det koloniala arvet. För att förstå hur det postkoloniala arvet tar form i modern tid, kommer vi att använda oss av den tidigare forskning som presenterats, där nyliberalismen är central och hur en global nyliberal värld bidragit till en ny form av gap year industri. Genom att använda oss av forskning rörande Gap year industrin vill vi erhålla en mer nyanserad bild av vad som bidrar till att upprätthålla konstruktionen av ett "vi" och "dem" i dagens samhälle.

Metod

Datainsamling

Studien har en kvalitativ ansats med fokusgruppsintervjuer som datainsamlingsmetod. Vi anser att fokusgruppsintervjuer är en passande metod i vår undersökning då den främst lämpar sig för studier, där syftet är att studera hur individer tänker och talar kring ett ämne, samt hur de uppfattar den värld de lever i (Dalin-Ivanoff 2011, ss. 71). Genom att studera detta kan vi erhålla förståelse för den kollektiva konstruktionen. Fokusgruppsintervjuer går ut på att en mindre grupp individer väljs ut för att under en begränsad tid diskutera kring ett ämne där urvalet anses kunna tillföra kunskap. Metodens fokus ligger på det kollektiva som finns och växer fram under diskussionen. Genom fokusgruppsintervjuer kan vi erhålla en kunskap utifrån de kollektiva uppfattningar och erfarenheter som finns inom vår urvalsgrupp samt ta del av olika perspektiv av ämnet. Ett annat lämpligt användningsområde för metoden för att studera skillnader mellan vad individer tänker och hur de

agerar(Dalin-Ivanoff 2011, s. 72). Genom att följa interaktionen och deltagarnas gemensamma uppfattningar gällande vardagsliv, språk och kultur, får vi som forskare möjlighet att skapa en uppfattning om hur deltagarna upplever den värld de lever i. Detta kan även ge oss kunskap om hur denna värld påverkar hur deltagarna tänker och talar (Dalin-Ivanoff 2011, s. 73).

En fördel med fokusgruppsintervjuer är att det kan minska vår påverkan på resultaten då makten flyttas från forskaren till deltagarna (Dalin-Ivanoff 2011, s. 74). Våra roller som forskare har varit att lyssna till deltagarna, som vi ser som experterna som besitter den kunskap vi söker. Metoden kan bidra till en heuristisk process, där ny kunskap kan nås både hos oss som forskare och deltagarna emellan. Interaktionen med andra kan bidra till att deltagarnas individuella världsbild förändras och genererar ny kunskap. Inom fokusgruppsintervjuer som metod ses kunskap som någonting som uppstår i just sociala interaktioner och därmed endast kan förstås utifrån sitt sammanhang. Detta innebär att kunskap ständigt förändras tillsammans med nya erfarenheter och interaktioner. Deltagarna ses som produkter av den miljö de upplever och de individer de interagerar med (Dalin-Ivanoff 2011, s. 72-73). Med detta som vår epistemologiska utgångspunkt ser vi inte våra resultat som generaliserbara.

Vi har valt att använda oss av stimuli i form av bilder samt en informationsfilm om barnhemsindustri i våra fokusgruppsintervjuer. Detta motiverar vi med att bilderna kan bidra till att intervjuerna med fokusgrupper underlättas, där bilderna blir en naturlig utgångspunkt för intervjuerna (Sverrisson, 2011, s. 174) Med detta anser vi att risken för vår påverkan kan minskas då frågorna har utgångspunkt ur bilderna istället för från oss. Bildmaterialet har vi samlat genom att leta efter bilder på nätet som är relevanta för studiens syfte och forskningsfrågor (Sverrisson, 2011, s. 176). Materialet är hämtat från både ideella och kommersiella hjälporganisationer och volontärresebyråer. Vår avsikt med bilderna är att de ska gå i en skala där vi kan följa deltagarnas kollektiva konstruktioner. Vi skapade sedan ett bildspel där materialet presenteras i följande ordning: bilder på utsatta barn, kändisar tillsammans med utsatta barn, västerländska volontärer tillsammans med utsatta barn, jämförelsebilder på barn med olika hudfärg, motståndskampanjer mot barnhemsturism samt en avslutande kampanjfilm om barnhemsindustri.

Då vi saknar kunskap om deltagarnas erfarenheter av vårt forskningsområde, kan det bli problematiskt att anpassa frågorna utifrån deras förutsättningar. Problematiken med detta tror vi kan undvikas i högre grad med hjälp av bilder, som deltagarna kan diskutera utifrån. Hur frågorna i en intervju är utformade är en av de faktorer, som kan ha en inverkan på resultatet (Kvale & Brinkmann 2009, s. 187-188). Med detta i beaktning har vi utformat öppna diskussionsfrågor med eventuella

följdfrågor. Vi är även medvetna om att resultatet hade kunnat se annorlunda ut med ett annat bildmaterial. Dock har vi försökt använda oss av bilder som i så stor utsträckning som möjligt representerar bredden av vårt forskningsområde.

Urval

Urvalet till våra fokusgrupper är svenska kvinnliga studenter i åldrarna 18-25. Detta motiverar vi med att det är just kvinnor i åldrarna 18-25, som är den grupp som är högst representerad inom vårt forskningsområde, vilket vi anser gör dem lämpade att svara på studiens syfte och forskningsfrågor (Eriksson-Zetterquist & Ahrne 2013, s. 42). Fokusgrupperna har bestått av två grupper med fyra deltagare och två grupper med tre deltagare. I tre av grupperna är deltagarna i åldrarna 18-19 och i en grupp åldrarna 21-25. Deltagarnas kön och ålder representerar därmed homogeniteten i urvalet. Dessa faktorer rekommenderas av många forskare som homogena utgångspunkter. Homogenitet inom en urvalsgrupp är av första prioritet i fokusgruppsintervjuer. Samtidigt är det viktigt att vi behandlar heterogeniteten för att täcka en så bred bild av målgruppen som möjligt (Dalin-Ivanoff 2011, s. 76). För att uppnå heterogenitet i våra urvalsgrupper har vi valt vända oss till skolor och olika utbildningar för att söka deltagare, då vi har uppfattningen att en klassammansättning bidrar till en gemenskap bland skilda erfarenheter och uppfattningar. Faktorer i urvalet som kan ha påverkat resultaten är till exempel könssammansättning, ålder, om deltagarna känner varandra sedan tidigare samt socioekonomiska faktorer (Dalin-Ivanoff 2011, ss. 76-77). Med detta i åtanke är vi medvetna om att det kan finnas faktorer som påverkat hur deltagarna valde att svara eller inte svara och därmed kan ha påverkat våra resultat.

Genomförande

En förtroendefull och tillåtande intervjumiljö är av stor vikt, både när det gäller deltagare och platsen där intervjun hålls (Dalin-Ivanoff 2011, s. 73). Intervjuerna är utförda i sällskapsrum på deltagarnas skolor för att öka förutsättningarna för en trygghetskänsla hos intervjupersonerna. Vi är dock medvetna om att känslor kopplade till platsen kan påverka hur deltagarna uttrycker sig (Eriksson-Zetterquist & Ahrne 2013, s. 45). Intervjuerna har tagit 40-60 minuter. Frågorna har varit av öppen karaktär och anpassats för att få deltagarna att resonera med varandra utifrån bilderna. Våra roller som forskare har varit att leda diskussionen framåt med frågor och följdfrågor men låta deltagarna föra diskussionen (Dalin-Ivanoff 2011, ss. 77). Våra roller har varit densamma under samtliga

fokusgruppsintervjuer, där en av oss har ställt frågorna och styrt bildspelet och den andra observerat och fört anteckningar. Samtliga intervjuer har spelats in med hjälp av diktafon. För att skapa en öppen atmosfär har vi strävat efter att uppmuntra alla gruppmedlemmar att delta i diskussionen genom att visa en nyfikenhet och respekt, där vi har varit tydliga med att informera om att alla svar är välkomna och värdefulla för oss (Dalin-Ivanoff 2011, s. 77). Vi är medvetna om att det finns faktorer där vi som forskare kan ha påverkat våra resultat. Att vi är två kvinnor där en av oss är vit, och en av oss adopterad från ett land som många benämner tredje världen är en aspekt som vi upplever kan ha påverkat hur deltagarna valde att uttrycka sig. Andra påverkande faktorer av oss forskare som vi har diskuterat är vår ålder, hur deltagarna uppfattar våra kunskaper om ämnet samt våra sätt att uttrycka oss. Att vi både utför intervjuerna och analyserar den insamlade datan är ytterligare en faktor som kan påverka hur resultatet tolkas (Dalin-Ivanoff 2011, s. 81).

Etik

Deltagandet till vår studie har skett genom ett informerat samtycke (Kvale & Brinkmann 2013, ss. 87-88). Information om studien och dess syfte har presenterats för deltagarna innan intervjuerna har påbörjats. Deltagandet är frivilligt och intervjupersonerna har informerats om att de när som helst kan avsluta sitt deltagande utan att ange ett skäl. De har också fått information om att de kan ångra sitt deltagande i efterhand. Vi är medvetna om att vårt forskningsområde behandlar ämnen som kan upplevas känsliga. Innan intervjuerna har påbörjats har vi informerat om att vårt bildmaterial representerar bilder på utsatta barn vilket kan väcka obehag och starka känslor, men att det inte förekommer bilder på krig, blod eller död. Vi har även informerat deltagarna om att bilderna är hämtade ifrån ideella och kommersiella organisationer, som berör vårt forskningsområde. Kontaktuppgifter till oss har lämnats till samtliga deltagare för att kunna erbjuda hjälp till stöd vid eventuella obehag efter deltagandet. Upphovsrätt och publiceringstillstånd av bilderna är inte av betydelse i vårt fall då bilderna bara har använts i intervjuerna och inte kommer att publiceras (Sverrisson, 2011, s. 176). Vi ser dock ett etiskt dilemma i att vi inte kan garantera ett samtycke från personerna på bilderna i att vi använder oss av dessa (Sverrisson, 2011, s. 179). Inspelningar av intervjuerna har enbart genomfört genom samtliga deltagares samtycke. Deltagarna har informerats om konfidentialiteten i deltagandet, vilket innebär att det presenterade resultatet inte kommer att innehålla personliga uppgifter som kan avslöja eller skada deltagarnas identitet. Ett dilemma med gruppintervjuer är dock att vi inte kan garantera hur deltagarna hanterar konfidentialiteten gentemot varandra (Dahlin-Ivanoff, 2011 s.78). Detta har vi diskuterat inom varje grupp innan intervjuernas start för att skapa en muntlig överenskommelse. Efter varje intervju har vi

som forskare deltagit i en diskussion, där deltagarna fått ställa frågor till oss och prata om eventuella upplevelser efter intervjun.

Transkribering

Efter de utförda intervjuerna transkriberades det inspelade materialet. Det kan vara problematiskt att återge atmosfären i ett muntligt samtal när det översätts till skrift (Kvale & Brinkmann 2009, s. 194). För att i den mån det var möjligt presentera känslan i våra intervjuer transkriberade vi materialet ordagrant och försökte även återge pauser, röstlägen, skratt, stakningar etcetera. Transkriberingen delades upp oss emellan. För att bekräfta att vi hade uppfattat materialet på samma sätt och därmed undvika feltolkningar gick vi igenom varandras utskrifter tillsammans. (Kvale & Brinkmann 2009, s. 200).

Presentation av data

Citat som används från intervjuerna representerar gruppens kollektiva uppfattningar.

I vår transkribering har vi använt oss av två punkter .. för att beskriva en paus i ett uttalande. När ord har betonats i uttalanden har i vår transkribering valt att skriva ut betoningen med versaler.

Analysmetod

Med kritisk diskursanalys som metod för analys av vår insamlade data vill vi identifiera vilka diskurser som påverkar urvalsgruppens konstruktion för vårt forskningsområde. Vi anser metoden lämplig för vår studie då den kritiska diskursanalysens syfte är att skapa en medvetenhet och motarbeta de diskurser som bidrar till ojämlika maktförhållanden (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 69). Diskurser kan beskrivas som olika sätt att förstå och uppfatta världen. Inom diskursanalyser studeras språkets påverkan för hur världen förstås och representeras (Winter Jørgensen & Phillips 2000, s. 7). Olika diskurser skapar olika förutsättningar för hur språket kan användas och tolkas, vilket bidrar till olika uppfattningar av verkligheten (Winter Jørgensen & Phillips 2000, s 15). Inom diskursanalysen är det genom språket den sociala identiteten och den sociala världen bildas. För att nå en förändring i det sociala måste det därmed ske en förändring i den tillhörande diskursen (Winter Jørgensen & Phillips 2000, s. 16).

Kritisk diskursanalys

Vi har i vår analys använt oss av Faircloughs kritiska diskursanalys, som beskrivs av Winther Jørgensen och Phillips (2000, s. 66) som den mest utvecklade teorin gällande studier om kommunikation, kultur och samhälle. Fokus inom metoden ligger på social och kulturell förändring genom relationen till diskursiv handling. Kritisk diskursanalys karaktäriseras enligt Winther Jørgensen & Phillips (2000, s. 67) av fem gemensamma punkter. Den första punkten handlar om synen på relationen mellan sociala och kulturella processer och strukturer som en delvis språklig-diskursiv karaktär. Detta innebär att kritiska diskursanalytiker hävdar att det finns samhällsliga fenomen som inte kan förklaras av språkliga diskurser. Intresset inom metoden handlar dock främst om hur diskursiva praktiker påverkar skapandet av den sociala världen (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 67). Den andra punkten beskriver synen på diskurs, som å ena sidan konstituerande, å andra sidan konstituerad. Detta innebär att olika sociala handlingar påverkar diskursens utveckling, samtidigt som diskursen påverkar vilka handlingar som är möjliga. Det finns ett dialektiskt förhållande mellan hur diskursen påverkar individens möjliga handlingar och andra former av sociala aspekter (Winther Jørgensen & Phillips 2000, ss.67-68). Den tredje punkten som karaktäriserar kritisk diskursanalys är synen på språkbruket, som enligt metoden ska analyseras utifrån sin sociala kontext. (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 67). Den fjärde punkten handlar om ideologiska effekter, där diskursen kan bidra till att ojämna maktförhållanden både produceras och upprätthålls. Kritisk diskursanalys fokuserar på att synliggöra och förändra dessa effekter som bidrar till ojämlikhet där vissa sociala grupper gynnas (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 69). Slutligen är kritisk diskursanalys inte objektiv i sin politiska ståndpunkt, utan tar ställning för de undertryckta i arbetet mot en social förändring (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 70).

Faircloughs tredimensionella modell

I vår analys har vi använt oss av delar av Faircloughs (2010, ss. 131-133) tredimensionella modell, som genererar en textanalys med både mikro- och makrosociologiska inslag. I en analys enligt den tredimensionella modellen delas en kommunikativ händelse in i tre olika dimensioner. Den första är texten, som representeras av all form av kommunikation, exempelvis tal, skrift eller visuell kommunikation (Fairclough 2010, s. 173). Den andra dimensionen är den diskursiva praktiken som innebär hur texten framställs och tas emot. Den tredje dimensionen är den sociala praktiken som representerar det större sociala sammanhanget, exempelvis samhället, som den diskursiva praktiken är en del av. När texten och den diskursiva praktiken analyserats var för sig ska de sättas i samband med den sociala praktiken (Faircloughs 2010, ss. 132-133). För att identifiera vilka diskurser som finns

och påverkar våra texter har vi använt oss av analysverktygen *modalitet*, *transitivitet*, *interdiskursivitet*, samt *intertextualitet*.

I det första steget av vår analys har vi studerat textens modalitet och transitivitet. Modalitet handlar om på vilket sätt någonting uttrycks och kan till exempel visa i hur hög grad det som sägs anses vara den enda sanningen. Olika former av modalitet kan visa olika maktförhållanden och olika diskurser kan använda olika former av modalitet (Winther Jørgensen & Phillips 2002, s. 87). Att analysera transitivitet innebär att identifiera orsakssamband mellan till exempel den textuella framställningen och maktrelationer i samhället (Winther Jørgensen & Phillips 2002, s. 87). Här har vi studerat hur deltagarna har uttryckt sig för att skapa en förståelse för de uppfattar sin livsvärld och vilka maktrelationer som påverkar i deras konstruktioner.

I nästa steg har vi studerat den diskursiva praktiken genom att titta på textens interdiskursivitet och intertextualitet. Interdiskursivitet innebär att synliggöra de diskurser som finns i och påverkar en text samt visa maktförhållanden dem emellan. Intertextualitet förklarar hur kommunikativa händelser kan relateras till tidigare händelser, som skapar förutsättningar för vad som kan kommuniceras (Fairclough 2010, ss.94- 95). Här har vi tittat på hur vår text kan relateras till tidigare kommunikation och dominerande diskurser. Detta för att skapa oss en förståelse för vad deltagarnas konstruktion bygger på.

I det tredje och sista steget har vi undersökt hur deltagarnas konstruktion kan förstås utifrån den sociala praktiken (Fairclough 2010, s. 132). Detta innebär att ta reda på vilka diskursordningar som den diskursiva praktiken ingår i, samt vilka delvis icke diskursiva fenomen det finns som kan påverka den diskursiva praktiken. Vid analysen av social praktik hävdar Fairclough (2010, s. 131) att det är nödvändigt att ta hjälp av sociologiska och kulturella teorier. Här har vi tagit hjälp av vår teoriram där vi undersökt hur konstruktionen kan förklaras utifrån ett postkolonialt samt nyliberalt perspektiv.

Resultat och analys

Resultat och analys av vår studie presenteras utifrån olika samtalsteman, som följer en kronologisk ordning av intervjuernas gång. Citaten som redovisas speglar den generella konstruktionen för samtliga fokusgrupper.

Det utsatta barnet

I början av intervjuerna fick deltagarna ta del av ett kollage av bilder som är avsedda att representera utsatta barn. Det var inga starka reaktioner på bilderna utan en lugn beskrivning av barn som lever i fattigdom och som trots sin utsatthet såg glada, tacksamma och hoppfulla ut. På tre av kollagets nio bilder finns en antydning till glädje hos barnen. Det var utifrån de tre bilderna deltagarna diskuterade en tacksamhet och glädje hos barnen som skiljer sig från det västerländska barnet. Utifrån deltagarnas sätt att uttrycka sig, där de gjorde jämförelser för att beskriva de utsatta barnen identifierade vi en tydlig påverkan av ett "vi" och "dem" diskurs.

...minsta lilla som gör skillnad gör en jätteglad (fg 3)

Alla verkar ändå så otroligt glada (fg4)

Diskussionen fortsatte med att deltagarna funderade på hur de själva hade agerat om de befunnit sig i samma situation. Det framkom att de inte hade varit lika glada eftersom de själva har vetskapen om ett annat liv. Att barnen inte hade samma vetskap diskuterades som en förutsättning för att kunna uppleva den glädje och hoppfullhet som deltagarna uppfattade i bilderna. När deltagarna använde sig själva som referenspunkt kunde vi se att "vi" och "dem" diskursen fortsatte att dominera deras sätt att tala.

För dom har väl inte upplevt, asså, hade VI gått dit nu och varit sånna, så hade ju vi inte varit så glada de har väl inte upplevt... ...det som vi har upplevt (fg2)

Man kanske är i ett stadie innan man inser en hopplöshet (fg 1)

Vi kunde konstatera att deltagarnas konstruktion av det utsatta barnet stämmer väl överens med den stereotypa bild som Holmberg (2014, ss. 34.35) presenterar som den generella uppfattningen. Deltagarnas påverkan av en "vi och dem" diskurs tolkar vi som en bekräftelse på att arvet från kolonialismen lever kvar i dagens samhälle i konstruktionen av "de andra". Diskursen "vi" och "dem" går även att identifiera i media- och marknadsföring, där den stereotypa och symboliska bilden av "vi och dem" upprätthålls (Said, 2013 s. 96). Fairclough (2010, s. 99) beskriver hur media använder sig av ett språk, där det som marknadsförs kommuniceras som en sanning. Samma typ av språk kunde vi identifiera deltagarnas sätt att tala om det utsatta barnet. Deltagarnas språk hade en karaktär av säkerhet, att deras kollektiva konstruktion var den sanna bilden av barnet. Utifrån denna säkerhet kunde vi se att det fanns tydliga drag av tidigare kunskaper och erfarenheter i deltagarnas konstruktion. Då vi lever i en värld omgiven av olika typer av media anser vi det naturligt att deltagarnas konstruktion påverkas av den kommunikation som förmedlas där. Mohanty (2003, s. 253) beskriver utifrån den postkoloniala diskursen, betydelsen av motsatspar där, nord och syd är vanligt förekommande motsatser. Vi tolkar detta som att uppfattningen av västerländska barn som privilegierade enbart kan uppstå i jämförelsen med de barn som upplevs ha det sämre. Denna konstruktion skulle därmed inte kunna uppstå utan den här jämförelsen, vilket vi anser i sin tur kan leda till att barnen i syd fräntas den mening och glädje de ser i sina liv i relationen till det "bättre" livet i nord.

Intervjupersonernas uttalanden visar antaganden om barnens livssituation som effekter av fattigdom relaterat till familjen. När deltagarna räknar upp faktorer som kan vara bidragande orsaker utgår de främst ifrån barnens familjesituation och diskuterar möjliga orsaker till att föräldrarna inte har någon möjlighet att ta hand om sina barn. Anledningarna som krig, fattigdom eller sjukdomar radas upp på ett självklart sätt, där deltagarna inte behövde tänka efter utan svarade direkt och ofta i munnen på varandra. Vi tolkar utifrån deltagarnas sätt att prata att det fanns en uppfattning om samtalsämnet redan innan. Vi kunde se hur deltagarnas uppfattning om problemet utgick från en familjenivå men att det även fanns en medvetenhet om ett ursprung ur ett strukturellt problem.

Fattiga länder, blivit övergivna av sina föräldrar kanske... (fg2)

Att deras föräldrar inte haft mycket pengar eller så, då hamnar man ju på fel sida stan, eller vad man säger (fg3)

Det är ju inte de som har hamnat i det, i fattigdom. Det är ju en samhällsordning. En global samhällsordning, strukturer (fg1)

I diskussionen av barnets situation kunde vi se att den genomgående åsikten hos deltagarna var att beroende på var ett barn föds har barnet mindre eller större chans till ett bra liv. Vi kunde konstatera att "Vi" och "dem" diskursen åter igen blev framträdande, där uppfattningen om andra delar av världen kategoriseras och ställs i relation till varandra (Eriksson-Zetterquist & Styhre 2007, s.31).

Samtidigt så kan det ju vara mer fakta att du har större chans att få en lycklig framtid om du är född här än i Bangladesh (fg1)

Marknadsföring via kändisar

Intervjupersonerna fick ta del av ett kollage av både svenska och internationella kändisar som besöker utsatta barn och barnhem. Deltagarna uppmanades att diskutera vilka känslor som uppstod av bilderna. Det uppstod en irritation och en ifrågasättande atmosfär i grupperna där fokus var av en kritisk karaktär där kändisens verkliga syfte diskuterades. Deltagarna uttryckte insatsen som ett utnyttjande av barnen för egen vinning. I diskussionen framträdde en kritik mot media och kändisarnas möjlighet att använda sig av media för att marknadsföra sig själva som empatiska och engagerade. Deltagarna ansåg generellt att insatsen främst bidrog till en marknadsföring för kändisen snarare än en hjälpinsats. Utifrån deltagarnas resonemang kunde vi se att ett engagemang för de mindre privilegierade hade ett högt värde i presentationen av den personliga identiteten. Tidigare forskning visar att media ofta använder sig av kändisar för att förmedla bilden av den empatiska västerländska volontären i relation till det utsatta barnet (Mostafanezhad 2013, s. 333).

Det är delat, asså. Man börjar fundera på för vems skull det liksom finns till eller så. Det ger ju dom väldigt mycket cred, dom här kändisarna. Frågan är hur mycket dom verkligen hjälper till eller så (fg1)

Så här långt i intervjuerna kunde vi dock inte se samma typ av ifrågasättande hos deltagarna gällande volontärens motiv med insatsen. Deltagarnas kritik kopplades till en maktposition hos kändisar. Vi gör tolkningen att deltagarna såg en koppling mellan makt och utnyttjande men att de ännu inte hade reflekterat över sina egna maktpositioner. Vi kunde identifiera ett "vi" och "dem" diskurs på ett nytt sätt utifrån en jämförelse mellan volontären och kändisarna. Det här visar på att kategoriseringar ständigt sker utifrån grupperns olikheter (Eriksson-Zetterquist & Styhre 2007, ss.34-35). Vi tolkar att deltagarna upplevde en lägre maktposition jämfört med kändisarna, där medias sätt att framställa kändisens insats kan resultera i att volontärens goda handling istället ses som ett utnyttjande.

Lite äcklad på nåt sätt, det blir ju ett slags utnyttjande av barnen på ett sätt när det ska vara en hjälp. Fast man vet ju inte, de kan ju kanske ha bidragit jättemycket där. Eller så har de fått några bra bilder som ger deras namn nåt (fg1)

Det fanns dock ett antagande hos deltagarna om att kändisar som engagerar sig kan leda till någonting bra, till följd av att globala problem uppmärksammas, samt att fler kan bli engagerade att följa deras exempel och hjälpa till. Deltagarna uppfattade att kändisar kan ha en stor genomslagskraft då det är många som ser dem som förebilder. Här kunde vi se att medias kraft blir tydlig vilket bekräftar tidigare forskning, som hävdar en koppling mellan den här sortens marknadsföring och ett ökat intresse av volontärturism (Mostafanezhad 2013, s. 333). Resultaten bekräftar den tidigare forskning, som hävdar att kändisar kan bidra till att uppmärksamma globala problem, men upprätthåller den ojämna balansen mellan nord och syd (Mostafanezhad 2014, s. 117).

Man ser ju upp till kändisar, liksom. Om dom gör det kan jag också göra det (fg3)

Det är också bekanta ansikten liksom, som man ändå kan känna sig trygg i att man känner igen nån.

Det talar till en för att känner igen dem, liksom. Då kan man lita på det (fg1)

Barnhem

Intervjuerna fortsatte med att deltagarna fick ta del av ett kollage av bilder på västerländska volontärer tillsammans med barnhemsbarn. Intervjupersonerna fick diskutera barnhem utifrån barnens såväl som volontärens perspektiv. Diskussionen berörde olika samtalsteman som kommer presenteras var för sig.

Barnhemsbarnen

I diskussionerna om barnhemmet utgick samtalen från barnens familjesituation där barnhemsbarnen benämndes som föräldralösa genomgående i diskussionerna. Trots detta visade deltagarna antaganden om att barnen möjligen kunde ha blivit placerade på barnhemmet av sina föräldrar för att ge barnen förutsättningar för en bättre framtid. Vi kunde se hur kategoriseringar påverkar

konstruktioner (Eriksson-Zetterquist & Styhre 2007, s. 31), då deltagarna argumenterade för barnhemmets fördelar genom att ställa dem i relation till ett alternativ med sämre förutsättningar. Barnhemmet beskrevs som en lösning som kan erbjuda de utsatta barnen en möjlighet till utbildning, mat och husrum och därmed öka förutsättningarna för en bättre uppväxt och framtid. Barnhemmet sågs av deltagarna även som en räddning undan ett liv på gatan, människohandel eller prostitution. Vi kunde konstatera, att barnhemmen upplevdes i första hand som någonting positivt och därmed stärka Holmbergs (2014, s. 36) resonemang om konstruktionen av barnhem som en positiv lösning där barnet blir lyckligt och får de basala behoven uppfyllda.

...man vill ge barnen ett bättre liv än vad man själv kan ge barnet (fg4)

- De kanske har en möjlighet att gå i skolan

- Och har en chans att överleva och inte sitta under ett litet skjul och få ta det, det de får. Där kanske de får mat som går att äta iallafall även om det kanske inte är bra mat så är det iallafall bättre och de har tak över huvudet (fg3)

Volontären på barnhemmet

I vår analys kunde vi identifiera familjens koppling till "vi" och "dem" diskursens inverkan på konstruktionen av den västerländska hjälparens kvalifikationer (Simpson 2004, s. 685). Vi kunde se en uppfattning hos deltagarna att som volontär på barnhem främst kunna erbjuda barnen en trygghet, glädje och utbildning. Volontären liknades vid en familj alternativt förälder eller syskon. Deltagarna uttryckte att genom att bara finnas där för barnen och engagera sig, ge av sin tid och leka med dem kunde bygga en stark relation där barnen hade någon att vända sig till. Deltagarna ansåg att barnhemmet med volontärens hjälp kunde tänkas fylla samma funktion som en familj, med undantag för ett socialt skyddsnät i framtiden. Här kunde vi se att "vi" och "dem" diskursen tog en ny form. Det handlade inte längre enbart om jämförelser mellan grupper utan det fanns även ett "jag" i relationen. "Jaget" hittade vi i hur deltagarna utgick från sig själva som individer snarare än grupp i sitt sätt att tala.

Det blir typ som ett syskon. De kanske inte har några föräldrar och då får dom en trygghet (fg2)

Det känns ju som för barnen man kan hjälpa, som att leka med dem och göra dem glada och så (fg3)

det finns så mycket som jag skulle kunna göra för att hjälpa dom här barnen (fg4)

Vi kunde se hur "vi" och "dem" diskursen påverkar konstruktionen av volontären som lämpad att agera lärare såväl som förälder till dem utsatta barnen i tredje världen. Vårt resonemang stöds av Simpsons (2005, ss. 465-466) beskrivning av hur diskursen tillskriver västerlänningen expertkvalifikationer. Här kunde vi även se nyliberalismens påverkan som har bidragit till en gap year industri där den här typen av insatser har blivit lättillgängliga och använder sig av "vi" och "dem" diskursen i sin marknadsföring (Simpson, 2004, s. 683). Vi kunde se likheterna mellan deltagarnas konstruktion och gap year industrins marknadsföring.

Barnhemmens risker

När intervjudeltagarna fick frågan om vilka risker en barnhemsplacering kunde innebära för barnen uppstod först en tystnad. Efter en stunds samtal sinsemellan framkom eventuella risker för barnen som att inte bli sedd, otillräckligt med stöd på barnhemmen, att volontärer som kommer och går kunde ge barnen anknytningsproblem, utnyttjande av vuxna eller äldre barn samt att olämpliga personer kunde få tillgång till barnen. Här kunde vi uppleva en osäkerhet i språket. Det var svårare för deltagarna att uttrycka sig om barnhemmets risker än möjligheter. Vi tolkar att deltagarnas konstruktion delvis kan förklaras av tidigare forskning, som visar att volontärresebyråer marknadsför sina tjänster med fokus på volontärens möjligheter att göra skillnad (Smith & Fornt 2013, s. 952). Den största risken för barnen ansågs vara tiden efter barnhemmet, då deltagarna var av uppfattningen att när barnet lämnar den trygga tillvaron på barnhemmet är samhällsstödet bristande, vilket lämnar barnen osäkra på hur de ska gå vidare som vuxna och att framtiden inte ser ljus ut.

Jag tror att det största problemet är när de inte får vara kvar på barnhem. När de blir utknuffade i samhället liksom, från att ha levt i en jätte... ändå skyddad miljö liksom, att de bara är där.. med en speciell grupp människor, lever på ett speciellt sätt och sen så blir de bara utknuffade i samhället för det finns ju liksom... inget liksom... skyddsnet för de sen, det tror jag är den största (fg4)

I diskussionen om barnhemmens risker kunde vi se hur deltagarna började diskutera ur ett samhällsperspektiv där jämförelsen av "vi" och "dem" även ställdes i relation till olika samhällen. Deltagarna uttryckte att ett barn i Sverige som växer upp utan en familj ändå kan klara sig bra på grund av vårt skyddsnet, medan de utsatta barnen i tredje världen går en svårare framtid till mötes.

Den diskurs som påverkar deltagarnas konstruktion av ett utsatt barn med en svår framtid tolkar vi enligt Mohantys (2003, s. 57) resonemang enbart kan uppstå ur en jämförelse med ett barn Sverige.

Att här så, här är det bara nån som har öhh slinkit ur systemet men där nere så är det systemet det är fel på... (fg4)

Utbildning

I diskussionen om vilka möjligheter för barnet såväl volontären kan få på barnhemmet var utbildning ett återkommande diskussionsämne. Deltagarna ansåg att utbildning var den viktigaste förutsättningen för en bra framtid och någonting som barnen kunde erhålla på barnhemmen med bland annat volontärens hjälp. I deltagarnas diskussioner kunde vi se hur den nyliberala diskursen med dess konkurrens skapat en värld där individualiseringen blivit framträdande. Vi kunde se hur utbildning och erfarenheter ställdes i relation med en lyckad framtid. Här hävdar vi även att nyliberalismen bidragit till att "vi" i "vi" och "dem" diskursen övergått mer mot ett "jag" då självständighet beskrevs av deltagarna, som någonting som eftersträvades.

Bra utbildning så att man blir självständig (fg1)

Deltagarna uppfattade en risk i att barnen kunde få en bristfällig utbildning på barnhemmen och att denna kunde reduceras med hjälp av volontärens insats. Genom att utbilda barnen ansåg deltagarna att volontären kan göra en stor skillnad, både i barnens nuvarande situation och framtid. Förutom klassisk skolutbildning uttryckte deltagarna att volontären även kunna ge barnen en social kompetens, nya perspektiv, intryck samt en kunskap om hur livet skulle kunna se ut med andra förutsättningar. Här kunde vi se en tydlig påverkan av "vi" och "dem" diskursen samt dess påverkan av konstruktionen av västerlänningens överlägsna position (Mohanty 2003, s. 56). Simpson (2005, s. 466) bekräftar detta resonemang genom hennes kritik till gap year industrin som skapar en ny generation av utvecklingsexperter, som i nästa steg inte reflekterar över reproduktionen av kolonialism det för med sig. Diskursen bidrar till uppfattningen att volontären har stora kvalifikationer att hjälpa barnen enbart utifrån det faktum att de kommer från väst (Simpson 2004, s. 685). Den diskurs som påverkar konstruktionen av västerlänningen som bildad och social kompetent kan förstås med hjälp av Mohantys (2003, s. 38) beskrivning av den stereotypa bilden av förhållandet mellan den västerländska kvinnan och kvinnan i tredje världen. Vi kunde dock se att i en nyliberal

individualiserad värld handlar arvet från kolonialismen snarare om ett "jag" än ett "vi" där den nyliberala marknaden riktar sin marknadsföring till individer snarare än grupper.

Ge dem lite utbildning, även om man inte är utbildad så kan man lära saker... (fg2)

Typ så här social kompetens. Att dom får umgås med liksom andra människor än vad dom är vana vid, att dom får lite nya intryck (fg4)

Alltså jag tror skola, och utbildning, att få en skola som vi har här i Sverige, att man kan gå ut och spela fotboll på rasterna, man kan ja.. ut och klättra i träd, eller ut och simma eller vad som helst liksom, kunna få en mer lik skola som vi har här i Sverige (fg4)

När deltagarna pratade om vad individen kan få av volontärarbete handlade deras samtal mycket om personlig utveckling och status. Intervjupersonerna beskrev hur insatsen kan få volontären att exempelvis känna sig behövd, uppskatta det den har hemma samt att det ger goda meriter för framtida jobb. Deltagarnas uttalanden var av en övertygande karaktär, där de beskrev hur volontärarbete var någonting som gav mer personlig vinning än vad de faktiskt själva kunde ge. I deras sätt att prata kunde vi identifiera en individualiseringsprocess eftersom erfarenheten av att åka iväg uppfattades kunna ge nya perspektiv på världen, ett vidgat tankesätt och möjligheten att se något annat än västvärlden och därmed nå en personlig utveckling. Vi såg även att "vi" och "dem" diskursen blev uppenbar i diskussionerna då deltagarna uttryckte betydelsen av att volontärens insats sker på en annan geografisk plats och att just den kontrasten mot det västerländska vardagslivet förstärker den personliga utvecklingen.

Jag tror att det ser bra ut på Cv:t också, om man har varit nere liksom, och hjälpt till och så, visar engagemang, ansvar och driv (fg3)

Vi kunde även se hur den nyliberala diskursen i en globaliserad värld skapar förutsättningar för den här typen av personlig utveckling, utifrån deltagarnas beskrivning av möjligheten att åka iväg och erhålla nya perspektiv och kunskap om både andra kulturer, andra människor samt om sig själva. En beskrivning som stämmer väl överens med hur gap year företag marknadsför sina produkter (Simpson (2005, s. 466). Diskussionen om insatsens syfte bekräftar tidigare forskning där debatten förts angående volontärturismens motiv, som speglas av både altruism och ett egenintresse (Wearing & McGehee 2013, s. 123). Den egna vinningen och självförverkligandet får i "vi" och "dem"

diskursen i en nyliberal värld en, enligt Fairclough (2010, s. 94), relationell funktion där olika identiteter skapas och då det uppstår en relation mellan volontärarbetaren och det utsatta barnet.

Misstro till organisationer

Vi kunde se hur den nyliberala diskursen med dess fria marknad bidragit till en stor misstro till organisationer hos deltagarna, då de uttryckte en osäkerhet i vart pengarna tar vägen vid donationer. I grupperna diskuterades inga skillnader mellan ideella och kommersiella organisationer, misstron riktades till organisationer som helhet. Detta tolkar vi som en effekt utifrån en nyliberal diskurs där privatiseringar bidragit till en förändring i välfärdssektorn (Fairclough 2010, s. 12). Uppfattningen hos deltagarna var att det bästa sättet att hjälpa till är genom handling på plats, där ansvaret uttrycktes ligga på den enskilde individen för att åstadkomma förändring. Genom att vara på plats var uppfattningen att de genom egna erfarenheter kunde erhålla en större insikt i vad som verkligen behöver göras och vilket som är det bästa sättet. Återigen blir "vi" och "dem" diskursens påverkan tydlig i konstruktionen av volontärens kvalifikationer. Vi kunde återigen se hur det skapats ett "jag" som vi kopplar till en effekt av en nyliberal värld där ansvaret flyttats nedåt i ledet.

donera pengar, absolut, men sen så tittar man ju på hur mycket som går i fickorna på dom som sitter längst upp (fg 4)

Det är ju lätt att sitta och spekulera i vad man skulle kunna göra här, men alltså få en större inblick i vad som faktiskt behövs göras (fg4)

Samtidigt kan man inte bara sitta och vänta på att politiker ska göra något åt allting. Så stor del av hjälparbete som finns runt om i världen är ju en del i det. Folk som engagerar sig (fg1)

Vi kunde tydligt se hur västerlänningens liv används som måttstock för ett bra liv och som "de andra" antas eftersträva. Användandet av ord som "vi" och "väst" visar hur kategoriseringar görs utifrån att det finns någonting som skiljer dessa kategorier från dess motsatser (Mohanty, 2003, s. 253). Utifrån Mohantys (2003, ss. 35-36) resonemang bidrar denna "vi" och "dem" diskurs till en fortsatt maktutövning där västerländska volontärer, trots goda intentioner kan styra över de utsatta barnen i andra delar av världen och föra deras talan.

Att dom får veta att det finns någonting annat än bara det dom har, det kanske finns ett bättre liv
(fg4)

Motståndskampanjer

I slutet av intervjun fick deltagarna ta del av bilder från motståndskampanjer mot barnhemsturism. Efter att ha sett bilderna upplevde vi deltagarna provocerade. Från att tidigare ha suttit mer stilla och diskuterat mer lugnt höjdes nu rösterna och kroppsspråket förändrades i form av mer rörelser. Diskussionen i grupperna tog då en annan vändning där deltagarna började resonera mer kritiskt och synen på barnen började ifrågasättas.

Det är inga saker, det är ju fan en människa (fg2)

Intervjupersonerna granskade nu bilderna mer noggrant än vad de gjort tidigare. Vi tolkar denna granskning som att de tidigare bilderna är tillräckligt etablerade i deltagarnas vardag för att inte behöva studeras lika noggrant. Vi stärker vår tolkning med Jonssons (2012, s. 200) beskrivning av en väletablerad bild av hjälparbete som används flitigt i mediediskursen. Vi uppfattade det som att deltagarna inte tagit del av denna typ av kampanjbilder i samma utsträckning, då de uttryckte en osäkerhet i bildernas budskap. Uppfattningen bekräftades senare när de fick frågan om de sett några liknande motståndskampanjer. Deltagarna uttryckte utifrån bilderna hur barnen blev förminskade och objektifierade på ett sätt som jämfördes med varor och djur. Deras resonemang kretsade kring hur barnen togs ifrån sitt värde och hur de egentligen inte skiljde sig från västerländska barn. Jämfört med tidigare i intervjuerna låg fokus nu mer på likheter mellan barn oavsett ursprung. Vi kunde se hur deltagarna började bli medvetna om hur de påverkades av en "vi" och "dem" diskurs.

Ja menar dem är ju inte så mycket annorlunda heller, de är ju fortfarande människor (fg3)

Men det är ju samma där igen att det är ju barn lika mycket som våra barn som går på dagis här, som vi ser när vi går till skolan, det är ju precis samma barn, bara att dem på andra sidan världen och har, har det tuffare, men det är fortfarande barn, det är ju inte saker liksom (fg4)

Vi uppfattade hur språket hos deltagarna tog en annan karaktär än tidigare i diskussionerna. Deltagarnas uttalanden var av en mer frågande karaktär, där de vände sig mer till oss för att få

respons på deras tolkningar. Detta tolkar vi som en större osäkerhet i det som sades, där deltagarna nu var mer öppna för att det kan finnas andra sanningar. Det är genom detta medvetande och ifrågasättande av diskurser som förändring kan ske (Winter Jørgensen & Phillips 2000, s. 92). Vi upplevde att den säkerhet som fanns i deltagarnas konstruktion av det utsatta barnet tidigare i intervjuerna i det här skedet började ifrågasättas. Även om diskussionerna här mer handlade om likheter än olikheter handlade fortfarande diskussionerna om jämförelser vilket stärker existensen av diskursen "vi" och "dem". På samma sätt som Mohanty (2003, s. 35) beskriver hur den västerländska feminismen upprätthåller diskursen "vi" och "dem" hävdar vi att motståndskampanjerna trots motsatt avsikt upprätthåller diskursen, genom att använda bilden av det utsatta barnet i sin marknadsföring. Makten som utövas över barnen var ett centralt tema i diskussionerna. Intervjudeltagarna började prata om hur västvärldens maktposition möjliggör ett bestämmande över andra. Tankarna på barnens bästa började ifrågasättas utifrån vad som kunde vara barnets egen önskan istället för vad "vi i väst" anser vara i deras bästa intresse. Genom dessa resonemang kunde vi se att deltagarna började ifrågasätta "vi" och "dem" diskursen.

Det känns typ lite grann att alla vill inte att folk utanför ska komma in till deras by och försöka hjälpa dem på det sättet de själva tycker är ett bra sätt. För dom kanske trivs med hur dom har det och vill inte att alla ska gå runt att fota dom och tycka att det är synd om dom och gulligulla hela tiden för dom kanske trivdes med som dom har det (fg3)

Att hon ba " nu ska du följa med mig hem till Sverige, du får det mycket bättre här", men dom kanske vill stanna kvar hemma och nära sin familj (fg3)

Barnhemsindustri

Det sista deltagarna fick ta del av var en kampanjfilm om problematiken med hur donationer till barnhem bidrar till en barnhemsindustri, där familjer splittras och fler barnhemsbarn skapas. Efter att ha sett filmen satt deltagarna först tysta en och vi upplevde chockade reaktioner. Det var svårt för deltagarna att få igång en diskussion, då de uttryckte att informationen i filmen var ny kunskap för dem. Deltagarna reagerade väldigt starkt på informationen i filmen, att majoriteten av barnhemsbarnen har minst en förälder i livet. Intervjupersonerna uttryckte att detta inte var någonting de tidigare hade funderat över utan bara tagit för givet att barn som bor på barnhem antingen är övergivna eller föräldralösa.

Ja det visste jag inte heller om att.. usch, hemskt

Ja, man tänker ju oftast att de antingen är döda eller att dom har övergivit barnen liksom..men (fg2)

Familjens betydelse i ett barns liv blev central i diskussionerna. Familjens betydelse som identifierades tidigare i intervjuerna diskuterades på ett nytt sätt där synen på barnhem som en bra lösning började ifrågasättas. Med den nya informationen började deltagarna diskutera andra alternativ för hur hjälpen kan riktas till familjer istället för till barnhem.

Jag tycker ändå att det är bättre att ge det till familjerna så att de ändå håller ihop, att få vara en hel familj och att man hjälper dem med att få mat och rent vatten och aktiviteter och så men att de fortfarande är tillsammans istället för att skicka bort barnen. Det förstör ju både för barnen och föräldrarna i sådana fall (fg3)

Deltagarna började i det här skedet av diskussionen att än mer ifrågasätta västvärldens bidragande roll i upprätthållandet av en ojämlig värld där de uttryckte att det är "vi i väst" som står ansvariga för det utsatta barnets situation. Vi kunde se hur "Vi" och "dem" diskursen blev ännu mer uppenbar för deltagarna, då de även började diskutera diskursen ur ett nyliberalt perspektiv. Diskussionerna började kretsa kring västvärldens maktposition och hur världen speglas av vinstintressen. Här kunde vi se att misstron till organisationer åter blev tydlig, där deltagarna pratade kring hur stor del av dem donerade pengarna som faktiskt kommer fram och hur mycket som går till fel ficka. Här upplevde vi även att "jaget" blev ännu tydligare, där hjälpen behövde komma från en individuell nivå för att hamna på rätt plats.

Och hela det systemet, det blir ju som att vår del av världen håller en jättestor del av världen i en bur redan från det att de föds (fg1)

I intervjuernas slutskede uttryckte deltagarna en kraftfull besvikelse på media och organisationer som framställer en falsk bild av det utsatta barnets behov och situation. Vi uppfattade att deltagarna kände sig oerhört förda bakom ljuset, där marknadsföringen utnyttjar individers goda intentioner. Samtliga ansåg att den information de precis fått tagit del av var en extremt viktig samhällsinformation.

Jag skulle säga media, alltså att man inte har hört nåt om det här tycker jag är helt absurt (fg4)

Men den informationen borde finnas mer tillgänglig, för alla i samhället, i världen. Som typ samhällskunskap. Man måste bekämpa den anledningen till att varför de här föräldrarna har valt att inte, eller sett att de inte haft något val (fg1)

Sammanfattande analys

Arvet från kolonialismen i form av en "vi" och "dem" diskurs har varit central genom hela vår analys och bekräftar tidigare forskning, som visar koppling mellan volontärturism och en fortsatt kolonisering (Simpson 2005, s. 466; Mostafanezhad 2013, s. 333, m.fl). Vi kunde se hur konstruktioner utifrån motsatser, där västvärlden var drömbilden, kan leda till att det utsatta barnet tas ifrån både sin röst och sin mening med livet. Vår analys stärker även Jonssons (2012, s. 208) resonemang, att volontärturism som fenomen inte enbart kan förklaras utifrån en postkolonial teori. I vår värld, som vi beskriver som en global nyliberal värld, har vi identifierat flertalet faktorer som påverkar och upprätthåller konstruktionen av diskursen "vi" och "dem". Den individualisering som vi hävdar att nyliberalismen har bidragit till visade sig i vår analys vara en viktig aspekt att ta hänsyn till för att förstå motiven till volontärturism. Vår analys visar på samma sätt som Simpson (2004, s 681) beskriver, att individen kan genom en volontärinsats öka sin kunskapsbas och skaffa sig meriter för att bli mer attraktiv och konkurrerbar på arbetsmarknaden. Vi kunde därmed se att nyliberalismens fria marknad har bidragit till en konkurrens för såväl företag som individer, där vinstintresset inte enbart handlar om pengar. Det ökade trycket på att vara en unik individ som sticker ut från mängden har gjort att gap year industrin har växt. En industri som enligt Simpson (2004, s. 683) och som vår analys bekräftar marknadsför bilden av en tredje värld i behov av att västerländska ungdomar åker iväg och bidrar till en utveckling. Gap year företag gör det möjligt för unga människor att på ett enkelt och lättillgängligt sätt kunna åka iväg till andra delar av världen och göra en insats för andra såväl för sig själv, samtidigt som de kan lägga till meriter på sitt cv och dessutom möta de krav som nyliberalismen medför.

Vi kunde se hur det fanns en medvetenhet om ett maktutövande utifrån en "vi" och "dem" diskurs i konstruktionen av insatsen. Det handlade dock främst om när insatsens syfte enbart handlade om den egna marknadsföringen. I en nyliberal värld med en individkultur som följd kunde vi se hur arvet från kolonialismen inte längre enbart representerades av ett "vi" och "dem". Det har även växt fram

ett starkt västerländskt "jag" som både har ansvaret och kvalifikationerna för att bidra med kunskap och utveckling i tredje världen, vilket speglar den bild som gap year industrin presenterar i sin marknadsföring (Simpson 2004, s. 682). I vår analys kunde vi se hur deltagarna i slutskedet av intervjuerna där de fick ta del av motståndskampanjer mot barnhemsturism började skapa en förståelse för de faktorer som påverkade deras konstruktioner. Utifrån en konstruktion i början av intervjuerna av barnhemmet som en positiv lösning och i barnets bästa intresse, började deltagarna ifrågasätta konstruktionen och prata om varför världen ser ut som den gör och på vilket sätt en större rättvisa kan skapas. Det är just denna insikt som vill nås med en kritisk diskursanalys för att synliggöra ojämlika maktförhållanden och utmana dessa (Fairclough 2010, s. 11), där Mohanty (2003, s. 37) argumenterar för att västvärldens makt i relation till tredje världen behöver uppmärksammas. Vidare i vår analys kunde vi bekräfta medias bidragande roll i upprätthållandet av konstruktionen av ett "vi" och "dem", där kändisar spelar en betydande stor roll i marknadsföringen (Mostafanezhad 2013, s. 333). Vi kunde konstatera att det fanns en stor förväntan på media att presentera "rätt" information, då det var mot media kritiken riktades, när deltagarna blev medvetna om den barnhemsindustri volontärturismen kan resultera i.

Diskussion

Syftet med den här studien är att skapa en förståelse för hur volontärturismens negativa konsekvenser kan motarbetas, genom att skapa en förståelse för fenomenet. Genom en kritisk diskursanalys har vi kunnat identifiera flertalet diskurser som måste tas hänsyn till för att förklara varför konstruktionen ser ut som den gör och hur den kan utmanas. Den moderna globaliserade värld vi lever i präglas av en nyliberal ekonomi, där det koloniala arvet av ett "vi" och "dem" blivit en vinstdrivande verksamhet för såväl den personliga utvecklingen som vinstdrivande företag. Förutom en större uppfattning hos oss om de diskurser som bidrar till en barnhemsindustri, bidrog studien även till en annan konstruktion hos våra intervjudeltagare. Vi ser detta som ett steg i riktningen mot en annan konstruktion än den som presenteras i tidigare forskning, och som vår studie bekräftar, av ett "vi" och "dem" med en fortsatt kolonialism som följd.

Vi kunde konstatera att den nyliberala diskursen bidragit till ett samhälle, där individer emellan drivs av en konkurrens om upplevelser, intryck, egenskaper och status. Engagemang för ett "dem" som kategoriserades som mindre privilegierade visade sig ha ett högt värde i detta konkurrenssamhälle. I vår nyliberala globala värld kunde vi se att det koloniala arvet börjat ta en ny form. Den individualisering vi kunde konstatera i våra resultat har bidragit till ett "jag" och "dem", det är inte längre "vi" som ska rädda de mindre privilegierade, ansvaret och kvalifikationerna ligger på den enskilde individen.

Vår studie bekräftar medias roll och makt i upprätthållandet av ett "vi" och "dem". Det var främst media våra deltagare riktade sin besvikelse och kritik mot när de blev medvetna om volontärturismens negativa konsekvenser. Vi drar slutsatsen att det finns en stor förväntan på media att ta sitt ansvar i spridningen av "rätt" information. Tidigare forskning visar att många kommersiella volontärresebyråer marknadsför upplevelser utifrån volontärens snarare än mottagarnas behov (Smith & Fornt 2013, s. 952). Vår studie visar dock att volontärens önskan är att insatsen bygger på det verkliga behovet. Alla positiva egenskaper som volontärturism ansågs kunna tillskriva volontären var som bortblåsta när deltagarna blev medvetna om den industri fenomenet kunde bidra till. Vi konstaterar att organisationer, som inte tar hänsyn till mottagarnas behov, i grund och botten utnyttjar volontärens goda vilja, där de lurar dem att köpa en produkt som egentligen inte är önskvärd. Vi konstaterar att det finns en stor vilja att bidra i ett arbete mot en bättre och mer jämlik värld samt en stor efterfrågan av rätt information. Genom att kombinera denna stora vilja med ett större ansvarstagande av organisationer och media hävdar vi att det finns goda förutsättningar att

åstadkomma förändring i arbetet mot en jämlik värld. För att lyckas med detta ansluter vi oss till Mohantys (2003, s. 57) argumentation, att det är dags att låta tredje världen representera sig själva, samt tidigare forskning (Lyons, Hanley, Wearing och Neil 2012, s. 374) och hävdar att detta är en viktig förutsättning för volontärturismens positiva effekter för såväl volontären som mottagaren.

Vi hävdar att de flesta har en uppfattning om vad kolonialismen var, men att det inte finns samma kunskap om hur arvet lever vidare och upprätthålls i dagens samhälle. För att få till en förändring i upprätthållandet av konstruktionen "vi" och "dem" måste västvärlden ta ett ansvar för den roll den har haft i kolonialismen. Enligt tidigare forskning (Simpson 2005, ss. 448-449) är det inte enbart kommersiella organisationer som marknadsför gap year, utan intresset växer även inom utbildningssektorn, där allt fler utbildningar erbjuder en utlandsvistelse. Vi föreslår att barn och ungdomar som redan idag får studera koloniseringens historia även får studera dess effekter av ett "vi" och "dem" i nutid och vilka maktrelationer det innebär. Vi ansluter oss här till Mohantys (2003, s. 35) resonemang om problematiken med att bekämpa konstruktionen av ett "vi" och "dem" utan att bidra till att studera och bekräfta olikheter. Genom att som i vår studie undersöka konstruktionen av ett "dem" bidrar vi, även om det inte är vår avsikt, till att konstatera att ett "dem" existerar.

Vidare forskning

Utifrån våra resultat kan vi konstatera att informationen om volontärturismens risker behöver en större spridning. Det finns både ett behov och en efterfrågan. Vi hävdar att mer forskning behövs där fokus ligger på att uppmärksamma och informera om volontärturismens negativa effekter. Problemet är inte att informationen inte finns. Det är att den inte kommer fram. Vi anser även att det behövs mer studier i hur arvet från kolonialismen tagit en ny form i en global nyliberal värld och skapat ett "jag".

Referenser

- Better Care Network. (2014). *Better Volunteering, Better Care*.
<http://www.bettercarenetwork.org/BCN/details.asp?id=32465&themeID=1002&topicID=1017>
[2015-04-06]
- Csáky, C. (2009) Keeping Children Out of Harmful Institutions: Why we should be investigating in family-based care. http://www.savethechildren.org.uk/sites/default/files/docs/Keeping_Children_Out_of_Harmful_Institutions_Final_20.11.09_1.pdf [2015-05-04]
- Dahlin-Ivanoff, S. (2011). Fokusgruppsdiskussioner. I Ahrne, G. & Svensson, P. (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. 1. uppl. Malmö: Liber, ss.71-82.
- De Geer, A. & Holmberg, B. (2013). *Välvilliga volontärer lockas in i barnhemsindustrin, 3 juni*.
<http://www.svt.se/opinion/valvilliga-volontarer-lockas-in-i-barnhemsindustrin> [2015-03-03]
- Eriksson, C., Eriksson Baaz. & Thörn, H. (1999) Den postkoloniala paradoxen, rasismen och "det mångkulturella samhället". I Thörn, Håkan, Eriksson, Catharina & Eriksson Baaz, Maria (red.) *Globaliseringens kulturer: den postkoloniala paradoxen, rasismen och det mångkulturella samhället*. Nora: Nya Doxa, ss. 14-53.
- Eriksson-Zetterquist, U & Ahrne, G. (2011). Intervjuer. I Ahrne, G. & Svensson, P. (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. 1. uppl. Malmö: Liber, ss. 36-56.
- Eriksson-Zetterquist, U. & Styhre, A. (2007). *Organisering och intersektionalitet*. 1. uppl. Malmö: Liber
- Fairclough, N. (2010). *Critical discourse analysis: the critical study of language*. 2. uppl., Harlow: Longman
- Guiney, T. (2012). Orphanage Tourism' in Cambodia When Residential Care Centres Become Tourist Attractions. *Pacific News*, 38, ss. 9-14, 12 mars
- Guiney, T. & Mostafanezhad, M. (2014). The political economy of Orphanage tourism in Cambodia. *Tourist Studies*, ss. 1-24. doi:10.1177/1468797614563387
- Guttentag, D. A. (2009). The possible negative impacts of volunteer tourism. *International Journal of Tourism Research*, 11(6), ss. 537–551. doi: 10.1002/jtr.727

Holmberg, B. (2014). *The orphan and the saviour- a relationship of love, gratitude and commodities: A critical discourse analysis of the construction of the narrative about the helper and the orphanage child*. Masteruppsats, Stockholms universitet. Stockholms: Univ.

Jonsson, C. (2012). *Volontärerna: Internationellt hjälparbete från missionsarbete till volontärresebyråer* (The volunteers: From Missionary Organizations to Volunteer Travel Agencies), Linnaeus University Dissertations No 82/2012. ISBN: 978-91-86983-44-4.

Kaliber (2013). Unicef: "Barn är inte djur på ett zoo" [Radioprogram] Sveriges Radio, P1, 9 Juni. [2014-03-18]

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Lyons, K., Hanley, J., Wearing, S & Neil, J. (2011) Gap year volunteer tourism: myths of global citizenship. *Annals of Tourism Research*, 39(1), ss. 361-378. doi.org/10.1016/j.annals.2011.04.016

McGehee, N.G. (2014). Volunteer tourism: evolution, issues and futures. *Journal of Sustainable Tourism*, 22(6), ss. 847-854. DOI:10.1080/09669582.2014.907299

Mohanty, C.T. (2003). *Feminism utan gränser: avkoloniserad teori, praktiserad solidaritet*. 3 uppl. Hägersten: Tankekraft

Mostafanezhad, M. (2013). The Geography of Compassion in Volunteer Tourism, *Tourism Geographies*, 15(2), ss. 318-337. DOI:10.1080/14616688.2012.675579

Mostafanezhad, M. (2014). Volunteer tourism and the popular humanitarian gaze, *Geoforum*, 54, ss. 111-118. doi:10.1016/j.geoforum.2014.04.004

Orphanage not the solution, <http://orphanages.no/Facts.html> [2015-04-17]

Paolini, A. (1999). Globalisering. I Thörn, Håkan, Eriksson, Catharina & Eriksson Baaz, Maria (red.) (1999). *Globaliseringens kulturer: den postkoloniala paradoxen, rasismen och det mångkulturella samhället*. Nora: Nya Doxa, ss.57-80.

Raymond, E.M. & Hall, C.M. (2008), The Development of Cross-Cultural (Mis) Understanding Through Volunteer Tourism. *Journal of Sustainable Tourism*, 16(5), ss. 530-543. DOI: 10.1080/09669580802159610

Said, E. W. (2013). *Orientalism*. [Ny utg.] Stockholm: Ordfront

Sverrisson, Á. (2011). Visuell metodik. I Ahrne, G. & Svensson, P. (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. 1. uppl. Malmö: Liber, ss.165-179

Simpson, K. (2004), Doing development': the gap year, volunteer-tourists and a popular practice of development. *Journal of International Development*, 16, ss. 681–692. DOI: 10.1002/jid.1120

Simpson, K. (2005), Dropping Out or Signing Up? The Professionalisation of Youth Travel. *Antipode*, 37, ss. 447–469. DOI: 10.1111/j.0066-4812.2005.00506.x

Smith, V.L. & Font, X. (2014). Volunteer tourism, greenwashing and understanding responsible marketing using market signalling theory, *Journal of Sustainable Tourism*, 22(6), ss. 942-963. DOI: 10.1080/09669582.2013.871021

Think Childsafe <http://www.thinkchildsafe.org/thinkbeforedonating/the-real-picture/>
[2015-04-10]

Unicef. (2011). *With the best intentions... A study of attitudes towards residential care in Cambodia*. [http://www.unicef.org/eapro/Study Attitudes towards RC.pdf](http://www.unicef.org/eapro/Study_Attitudes_towards_RC.pdf) [2015-03-30]

Unitet Nations. (2010) 64/142. *Guidelines for the Alternative Care of Children* http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/64/142 [2015-03-30]

Wearing, S. (2001). *Volunteer Tourism: Experiences that Make a Difference*. New York: CABI Publishing

Wearing, S. & McGehee, N.G. (2013). Volunteer tourism: A review. *Tourism Management*, 38, ss. 120-130.

Winther Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur

Word Bulletin (2015) *Campaign aims to end Cambodia's orphan industry*, 19 februari.
<http://www.worldbulletin.net/asia-pacific/155347/campaign-aims-to-end-cambodias-orphan-industry> [2015-04-06]

Bilaga

Intervjuguide

Presentation av oss

Presentation av studien

Förklara volontärturism

Presentera målgruppen och urvalet

Information om konfidentialitet

Informerat samtycke

Bild 1

Vad känner ni när ni ser dem här barnen?

Vad är det för barn?

Vad är barnens situation?

Vad får det er att vilja göra?

Hur?

<https://blogcdn.unicef.se/wp-content/uploads/2010/04/barndagtreblogg.jpg>

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/bd/Kids_in_Rishikesh,_India.jpg

<http://www.povertyliving.com/wp-content/uploads/2013/04/Poverty-Children-and-Education1.jpg>

<http://vocaremovement.org/wp-content/uploads/2014/10/black-and-white-kids-with-cups.jpg>

<http://www.kidderminstershuttle.co.uk/resources/images/2354126.jpg?type=articleLandscape>

<http://gfx.aftonbladet->

<cdn.se/image/19964155/1200/imageColumn/103616cdbcf0/barnhemsbarn.jpg>

<http://travels.kilroy.se/media/24841/cambodia-local.jpg?class=DestinationPageGallery>

<https://d3a93h6hjnkwzi.cloudfront.net/assets/575/03b5245e2093695474a39ceee27dcce11b50769d/1405.jpg>

<https://d3a93h6hjnkwzi.cloudfront.net/assets/575/6aa3b3f54e682640b41416c1a8abe9a80478cfd6/1304.jpg>

Bild 2

Vad känner ni när ni ser den här typen av bilder, kändisar som besöker utsatta barn och barnhem?

Vad kan det leda till?

Vad har bilderna för syfte?

<http://data2.whicdn.com/images/103413752/large.jpg>

https://encrypted-tbn3.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcRP_BmAg1bGsaQijnoYnXQvWSY8-9MASU6kbJj9YxXorxpqVld7zA

<http://i.imgur.com/nOYc27M.jpg>

<http://images2.unicef.org/UNI/Media/TR3/3/e/3/3/UNI181245.jpg>

<https://d3a93h6hjnkwzi.cloudfront.net/assets/575/b0c7805c2d1f06d2ec06cd358725ff0b454ef9c8/87351.jpg>

http://brocknyla.typepad.com/brocknyla/apr_thailand_kids_060126_ssh.jpg

<http://imgs.sthlmsfinest.com/blogEntryImages/2385804.jpg>

<https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/236x/47/8c/8c/478c8c9c8e0ce36c138ebeac48753e25.jpg>

<http://blogs.unicef.org.uk/wp-content/uploads/beckham-tacloban-3-593x645.jpg>

Bild 3

Vad kan du so potentiell volontär ge dem här barnen?

Vad saknas i landet?

Vad kan insatsen ge er?

Finns det några risker?

Hur ser barnens framtid ut?

Hur har barnen hamnat på barnhemmet?

Hur ser barnens drömscenarion ut?

http://www.projects-abroad.org/_photos/destinations/volunteer-in-asia/care/male-volunteer-playing-with-kids.jpg

http://www.projects-abroad.org/_photos/projects/care/volunteer-at-orphanage-in-africa.1200.jpg

<http://kenyavolunteerplacement.org/wp-content/uploads/2013/10/Volunteer-Children-Orphanages-in-Kenya.jpg>

https://www.volontarresor.se/app/uploads/2013/08/be28adfff47893c4519c1307dc6b8866_XL-1.jpg

http://www.projects-abroad.se/_photos/projekt/barn-och-ungdom/volunteer-and-child-playing.jpg

http://www.goxplore.se/photos/sav_1.jpg

<http://www.projects-abroad.se/design/index/rotating-images-jquery/slide-care-project.jpg>

<https://www.volontarresor.se/app/uploads/2013/08/123-66.jpg>

<https://www.volontarresor.se/app/uploads/2013/08/GHANA1-2.jpg>

<https://www.volontarresor.se/app/uploads/2013/08/b1-e1413206278317.jpg>

Bild 4

Vad har det här barnet för historia/framtid?

http://thirdworldorphans.org/images/India_3_crop_80.jpg

Bild 5

Vad har det här barnet för historia/framtid?

http://www.thedevelopmentalgarden.com/wp-content/uploads/2015/03/480x400xsad-boy1-480x400.jpg.pagespeed.ic.gx_I920bHS.jpg

Bild 6

Vad känner ni när ni ser dem här bilderna?

Vad vill bilderna förmedla?

http://orphanages.no/images/homepage_main_banner1.jpg

<http://www.thinkchildsafe.org/thinkbeforevisiting/images/mainpic.jpg>

<https://encrypted-tbn1.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcTe7Fwh0OD51IKWjRZ6SkFE2jqlOzk0Pq528grJ7kfr0SnQCrlK>

<http://www.eturbonews.com/files/imagecache/fullpage/imageupload/Children-Are-Not-For-Sale.jpg>

Film

https://fbexternal-a.akamaihd.net/safe_image.php?d=AQDIMYY6lwrFixxo&w=470&h=246&url=https%3A%2F%2Ffbcdn-sphotos-e-a.akamaihd.net%2Fhphotos-ak-xpa1%2Ft31.0-8%2Fs720x720%2F10974323_10152713410062799_9138042348065372853_o.jpg&cfs=1&upscale=1

Hur känner ni när ni har sett det här?

Vilket är det bästa sättet att hjälpa barnen?

Avlutande diskussion om känslor efter intervjuerna